

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe

***Technik
hodowca koni***

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2005

**Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Poznaniu
oraz Ministrem właściwym do spraw rolnictwa**

ISBN 83-7400-113-5

Wstęp

Centralna Komisja Egzaminacyjna poleca trzecią edycję informatorów o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe¹ skierowaną do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: techników i szkół policealnych.

Edycja obejmuje:

- 75 informatorów, opublikowanych w terminie do 31 sierpnia 2005 roku, dla zawodów, w których po raz pierwszy w roku 2006, odbędzie się egzamin dla absolwentów ww. typów szkół,
- 35 informatorów, dla pozostałych zawodów, przewidzianych do kształcenia na tym poziomie, które zostaną opublikowane w terminie do 31 grudnia 2005 roku.

Prezentowana publikacja składa się z 75 odrębnych, dla poszczególnych zawodów, opracowań (informatorów), w których opisano wymagania egzaminacyjne.

W każdym z informatorów omówiono:

- strukturę egzaminu, jego organizację i przebieg,
- wymagania, które należy spełnić żeby przystąpić do egzaminu i żeby zdać ten egzamin,
- materiał egzaminacyjny z zakresu danego zawodu – wiadomości i umiejętności, które będą sprawdzane i oceniane na egzaminie, w etapie pisemnym i praktycznym, ilustrując go przykładami zadań egzaminacyjnych wraz z kryteriami oceniania.

Informatory o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe kierujemy przede wszystkim do uczniów i nauczycieli szkół zawodowych, sądzimy jednak, że przedstawiony w nich syntetyczny materiał dotyczący sprawdzanych umiejętności stanowiących o kwalifikacjach zawodowych zainteresuje również innych czytelników, np.: przedstawicieli organów prowadzących szkoły i nadzorujących kształcenie, pracodawców i specjalistów ds. modelowania zawodów, kształcenia i doskonalenia zawodowego.

¹ Podstawą prawną przeprowadzenia zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zwanego również egzaminem zawodowym, jest:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r., w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 199, poz. 2046),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 r., w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 114, poz. 1195),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. Nr 66, poz. 580). Standardy, o których mowa w rozporządzeniu, stanowią oddzielny załącznik.

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM Kwalifikacje Zawodowe.....	6
1.1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu	7
1.2. Wiadomości i umiejętności sprawdzane na egzaminie	7
1.3. Wymagania, które trzeba spełnić, aby zdać egzamin.....	9
1.4. Wymagania, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu.....	9
1.5. Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym.....	10
2. ETAP PISEMNY EGZAMINU	11
2.1. Organizacja i przebieg	11
2.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I.....	13
2.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II	28
2.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań.....	32
3. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU	33
3.1. Organizacja i przebieg	33
3.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania	34
3.3. Komentarz do standardu wymagań egzaminacyjnych	35
3.4. Przykład zadania praktycznego	37
3.5. Komentarz do rozwiązania zadania wraz z kryteriami oceniania	39
4. ZAŁĄCZNIKI	41
4.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu	41
4.2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego	44
4.3. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2005 r.....	45

1. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku.

Na terenie swojej działalności (patrz - mapka na wewnętrznej stronie okładki) okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzni egzaminatorzy.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzaminy zawodowe przeprowadzane są 2 razy w ciągu roku szkolnego. Harmonogram egzaminów ustala i ogłasza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż na 4 miesiące przed terminem ich przeprowadzenia.

Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzaminy przeprowadzane są od następnego tygodnia po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - od następnego tygodnia po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego może być wydłużony o 30 minut, a warunki i przebieg egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

1.1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu

Struktura egzaminu obejmuje dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składa się z dwóch części. Podczas części I zdający będą rozwiązywać zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie, w części II – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap pisemny przeprowadzany jest w formie testu składającego się z zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

W części I test zawiera 50 zadań, a w części II – 20 zadań.

Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosi 120 minut.

Etap praktyczny sprawdza umiejętności rozwiązywania typowych problemów zawodowych o charakterze „łączenia teorii z praktyką”, właściwych dla zawodu, w zakresie wynikającym z zadania o treści ogólnej, ustalonym w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 180 minut i dłuższy niż 240 minut.

1.2. Wiadomości i umiejętności sprawdzane na egzaminie

Na egzaminie będą sprawdzane tylko te wiadomości i umiejętności, które zostały zapisane w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu.

Standardy wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów ustalone zostały rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, z dnia 29 marca 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. Nr 66, poz. 580). Teksty standardów wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów zostały zamieszczone w oddzielnie opublikowanym załączniku do w/w rozporządzenia.

Struktura standardu wymagań egzaminacyjnych dla zawodu odpowiada strukturze egzaminu. Oznacza to, że zawarte w standardzie umiejętności sprawdzane na egzaminie, ustalono odrębnie dla obu etapów egzaminu.

Umiejętności zapisane w standardzie, sprawdzane w etapie pisemnym, są przyporządkowane do określonych obszarów wymagań.

Umiejętności sprawdzane w części pierwszej ujęto w trzech obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych,
- bezpieczne wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Umiejętności sprawdzane w części drugiej ujęto w dwóch obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych.

W etapie praktycznym egzaminu sprawdzane umiejętności są związane z zadaniem o treści ogólnej. Z zadaniem ogólnym związane są odpowiednie układy umiejętności. Zakres egzaminu w tym etapie obejmuje w zależności od zawodu i jego specyfiki

- opracowanie projektu realizacji określonych prac
lub
- opracowanie projektu realizacji i wykonanie określonych prac.

Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu stanowi podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych dla obu etapów egzaminu. Oznacza to, że zadania egzaminacyjne będą sprawdzały tylko te umiejętności, które zapisane są w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu. Rodzaj zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności przyporządkowane do danego obszaru wymagań w etapie pisemnym będzie wiązał się ściśle z tym obszarem, a w etapie praktycznym - z zadaniem o treści ogólnej.

Umiejętności ujęte w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, dla obu etapów egzaminu, będą omówione wraz z przykładami zadań w rozdziałach 2. i 3. informatora.

Każdy zdający powinien zapoznać się ze standardem wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, w którym chce potwierdzić kwalifikacje zawodowe. Standard zamieszczony jest w rozdziale 4 niniejszego informatora.

1.3. Wymagania, które trzeba spełnić, aby zdać egzamin

Przyjęto, że w etapie pisemnym zdający może otrzymać za każde prawidłowo rozwiązane zadanie 1 punkt.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska:

- z części I – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania.

W etapie praktycznym, w zależności od zakresu egzaminu sformułowanego w zadaniu o treści ogólnej oceniany będzie projekt realizacji określonych prac lub projekt realizacji określonych prac oraz efekt wykonanych prac zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania przyjętymi dla danego zadania. Spełnienie ustalonych dla zadania kryteriów wykonania, pozwoli na uzyskanie maksymalnej liczby punktów.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający zda egzamin zawodowy, jeśli spełni wymagania ustalone dla obu etapów egzaminu.

Zdający, który zdał egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

UWAGA!

Informacje o wynikach egzaminu zdający uzyska od dyrektora szkoły, do której uczęszczał.

1.4. Wymagania, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu

Zdający powinien:

1. Ukończyć szkołę i otrzymać świadectwo ukończenia szkoły.
2. Złożyć pisemną deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego do dyrektora swojej szkoły, nie później niż do dnia 20 grudnia roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego w sesji letniej, bezpośrednio po ukończeniu szkoły oraz nie

później niż do dnia 20 września roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego w sesji zimowej.

3. Zgłosić się na egzamin w terminie i miejscu wyznaczonym przez okręgową komisję egzaminacyjną z dokumentem potwierdzającym tożsamość (ze zdjęciem i z numerem PESEL).

Zdający o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinien dodatkowo przedłożyć opinię lub orzeczenie wskazujące na dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego indywidualnych potrzeb.

UWAGA!

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

1.5. Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień dotyczących, między innymi, możliwości:

- powtórnego zdawania egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- przystąpienia do egzaminu w terminie innym niż bezpośrednio po ukończeniu szkoły,
- udostępniania informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

2. ETAP PISEMNY EGZAMINU

2.1. Organizacja i przebieg

Etap pisemny egzaminu będzie zorganizowany w szkole, do której uczęszczałeś. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy liczba zdających w danej szkole jest mniejsza niż 25 osób, dyrektor komisji okręgowej może wskazać Ci inną szkołę albo placówkę kształcenia praktycznego lub ustawicznego, zwane dalej „placówkami”, w której przystąpisz do etapu pisemnego egzaminu zawodowego.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu pisemnego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego, który będzie omawiał regulamin przebiegu egzaminu.

Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej otrzymasz arkusz egzaminacyjny i KARTĘ ODPOWIEDZI.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu oraz „Instrukcję dla zdającego” (w instrukcji znajdują się dane o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego, wskazania dotyczące rozwiązywania zadań, zaznaczania odpowiedzi i sposobu poprawiania odpowiedzi w KARCIE ODPOWIEDZI),
- test 70 zadań wielokrotnego wyboru, w tym 50 zadań w części I ponumerowanych od 1 do 50 oraz 20 zadań w części II ponumerowanych od 51 do 70.

KARTA ODPOWIEDZI stanowi jedną stronę. Znajdują się na niej:

- symbol cyfrowy zawodu i oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego,
- miejsce na wpisanie Twojego numeru ewidencyjnego PESEL i zakodowanie go,
- miejsce na wpisanie Twojej daty urodzenia,
- tabele z numerami zadań odpowiadających części I oraz części II arkusza egzaminacyjnego z układem kratek A, B, C, D do zaznaczania odpowiedzi,
- miejsce na naklejkę z kodem ośrodka egzaminacyjnego.

Przeczytaj uważnie „Instrukcję dla zdającego” w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i nie ma w nim braków. Wykonaj polecenia zgodnie z „Instrukcją dla zdającego”.

Czas trwania etapu pisemnego egzaminu wynosi 120 minut (2 godziny zegarowe).

UWAGA: Jeśli jesteś egzaminowanym o potwierdzonych specjalnych potrzebach edukacyjnych, to masz prawo do wydłużonego o 30 minut czasu trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego wskaże Ci miejsce na sali egzaminacyjnej i dopilnuje, abyś mógł zdawać egzamin w ustalonym dla Ciebie czasie.

Kolejność rozwiązywania zadań jest dowolna. Dobrze jednak będzie, jeśli rozplanujesz sobie czas egzaminu. Na rozwiązanie zadań z części I arkusza powinieneś przeznaczyć około 80 minut, na rozwiązanie zadań z części II - około 30 minut. Pozostałe 10 minut powinieneś wykorzystać na sprawdzenie, czy prawidłowo zaznaczyłeś odpowiedzi do poszczególnych zadań w **KARCIE ODPOWIEDZI**.

Pamiętaj! Pracuj samodzielnie!

Przystępując do rozwiązywania każdego zadania powinieneś:

- uważnie przeczytać całe zadanie,
- przeanalizować rysunki, tabele, itp. oraz treść poleceń,
- dobrze zastanowić się nad wyborem prawidłowej odpowiedzi,
- starannie zaznaczyć wybraną odpowiedź w **KARCIE ODPOWIEDZI** zgodnie z instrukcją w arkuszu egzaminacyjnym.

Po zakończeniu rozwiązywania zadań, sprawdź w **KARCIE ODPOWIEDZI, czy dla wszystkich zadań zaznaczyłeś odpowiedzi.**

Przewodniczący ogłosi koniec egzaminu i poinformuje, w jaki sposób będziesz mógł oddać swoją **KARTĘ ODPOWIEDZI**. Arkusz egzaminacyjny możesz zatrzymać dla siebie.

Jeśli wcześniej zakończysz rozwiązywanie zadań, zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do oddania **KARTY ODPOWIEDZI**.

2.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, ilustracji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

1.1. Rozróżniać nazwy, definicje i sformułowania używane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni,

czyli:

- rozróżniać nazwy, definicje i sformułowania związane z anatomią i fizjologią koni, żywieniem i paszoznawstwem, genetyką i pracą hodowlaną, rozrodem, rasami, odchowem źrebiąt, pielęgnacją i chorobami, użytkowaniem zaprzęgowym i wierzchowym, sportem jeździeckim, ekonomicznymi aspektami chowu i hodowli, sprzedażą koni, tradycjami łowieckimi i jeździeckimi.

Przykładowe zadanie 1.

Szpat to

- A. skupisko siwych włosów w sierści konia.
- B. nazwa włogacizny.
- C. wada kończyn, polegająca na ułożeniu pęcin do wewnątrz.
- D. wada budowy kopyta.

1.2. Rozpoznawać pokrój i oceniać wartość hodowlaną koni,

czyli:

- rozpoznawać poszczególne partie ciała z ich wadami i zaletami, np.: kłąb dobrze umięśniony, grzbiet karpowaty, zad horyzontalny, postawa szpotawa koni,
- oceniać wartość hodowlaną koni, uwzględniając m.in. wadę budowy typu stroma łopatka i jej wpływ na poziom wartości wyścigowej konia, wpływ kształtu grzbietu na wartość konia wierzchowego, wpływ budowy i ustawienia kończyn na zdolności do szybkich chodów.

Przykładowe zadanie 2.

Zad konia obserwowany z boku może być

- A. dachowaty.
- B. rozłupany.
- C. spadzisty.
- D. szydłowaty.

1.3. Rozpoznawać typy użytkowe i rasy koni,

czyli:

- rozpoznawać typy użytkowe koni, np.: wierzchowy, juczny, pociągowy (ciężko pociągowy, pospieszno roboczy, lekko zaprzęgowy), ogólnoużytkowy,
- rozpoznawać rasy koni:
 - wierzchowe, np.: czystej krwi arabskiej, pełnej krwi angielskiej, półkrwi (angloaraby), trakeńskie, holsztyńskie, hanowerskie, wielkopolskie, małopolskie,
 - lekko zaprzęgowe, np.: kłusaki amerykańskie, orłowskie i rosyjskie, konie oldenburskie, śląskie, dole, kladruby, huntery irlandzkie i angielskie, fiordingi,
 - zimnokrwiste i pogrubione, np.: ardeny, belgi reńskie, perszerony, szajry, konie sztumskie i łowickie,
 - prymitywne, np.: koniki polskie, hucuły,
 - amatorskie, np.: konie Appaloosa, Palomino, Pinto,
 - kuce, np.: szetlandzkie, walijskie.

Przykładowe zadanie 3.

Konie o umaszczeniu bułanym i charakterystycznej stojącej grzywie to

- A. hucuły.
- B. koniki polskie.
- C. fiordingi.
- D. konie Appaloosa.

1.4. Rozróżniać i charakteryzować sposoby użytkowania koni,

czyli:

- rozróżniać sposoby użytkowania koni, np.: wierzchowe, juczne, zaprzęgowe, ogólnoużytkowe,
- charakteryzować użytkowanie wierzchowe, np. z uwzględnieniem zasad jazdy konnej, hipoterapii, rekreacji konnej, sportów jeździeckich, wyścigów konnych,
- charakteryzować użytkowanie zaprzęgowe, uwzględniając np.:
 - budowę uprzęży szorowej i chomątowej,
 - rodzaje ras koni używanych do zaprzęgu,
 - zasady zaprzęganania,
 - zasady użytkowania zaprzęgu roboczego i sportowego,
 - zastosowanie koni w transporcie i pracach rolniczych,
 - etapy przygotowania koni do pracy w zaprzęgu,
- charakteryzować użytkowanie juczne, np. z uwzględnieniem ras koni i predyspozycji pokrojowych.

Przykładowe zadanie 4.

Czynność zwana baskilowaniem związana jest z użytkowaniem

- A. lekko zaprzęgowym.
- B. wierzchowym.
- C. jucznym.
- D. ciężko pociągowym.

1.5. Rozróżnić podstawowe zadania z zakresu pracy hodowlanej,

czyli:

- rozróżnić podstawowe zadania pracy hodowlanej związane z:
 - szacowaniem wartości hodowlanej, np.: indeksy selekcyjne oraz programy selekcyjne,
 - metodami i sposobami kojarzeń, np. kojarzenia krewniacze i niekrewniacze,
 - oceną pokroju i oceną wartości użytkowej, np.: „test studniowy”, bonitacja,
 - identyfikacją koni, np. wypalanie piętna, markery genetyczne, elektroniczne sposoby znakowania –chip,
 - ewidencją hodowlaną, np. dokumentacja hodowlana w stadninie oraz w stadzie ogierów.

Przykładowe zadanie 5.

Szacowanie wartości hodowlanej to ustalanie

- A. wartości genotypowej konia.
- B. wartości fenotypowej konia.
- C. wyceny bonitacyjnej konia.
- D. stopnia nasilenia inbrodu u koni.

1.6. Rozpoznawać choroby koni oraz wskazywać sposoby ich zapobiegania,

czyli:

- rozpoznać choroby koni związane np.: z układem oddechowym, z powłoką skórną z schorzeniami i urazami nóg, błędami żywieniowymi oraz wskazywać sposoby zapobiegania im.

Przykładowe zadanie 6.

Choroba koni objawiająca się pojawianiem czerwonego moczu to

- A. krwiał jelita grubego.
- B. kretowina.
- C. ochwat.
- D. mięśniochwat.

1.7. Wskazywać normy i sposoby przygotowywania oraz stosowania pasz w żywieniu koni i wybranych zwierząt gospodarskich,

czyli:

- wskazywać normy i sposoby przygotowywania oraz stosowania pasz w żywieniu koni oraz wybranych zwierząt gospodarskich, np.:
 - normy pasz, np.: zapotrzebowanie bytowe, zapotrzebowanie produkcyjne,
 - sposoby przygotowania pasz gospodarskich, np.: rozdrabnianie, parowanie, granulowanie,
 - systemy żywienia, np.: żywienie do woli, żywienie dawkowane, żywienie porcjowane,
 - rodzaje pasz w żywieniu koni, np.: owies, siano, pełnodawkowe mieszanki przemysłowe.

Przykładowe zadanie 7.

Najważniejszy składnik meszu to

- A. rozgotowane siemię lniane.
- B. podkiełkowane ziarno jęczmienia.
- C. podkiełkowane ziarno owsa.
- D. moczniowana kiszonka z kukurydzy.

1.8. Rozróżniać czynniki siedliska i zabiegi agrotechniczne wpływające na wzrost, rozwój i plonowanie roślin uprawnych,

czyli:

- rozróżniać czynniki siedliska, wpływające na wzrost, rozwój oraz plonowanie roślin, np.:
 - właściwości morfologiczne i fizyczne gleby (barwa, układ i struktura gleby, próchnica, porowatość, zwięzłość, przepuszczalność i podsiąkanie gleby),
 - właściwości chemiczne i fizykochemiczne (własności sorpcyjne gleby, jej odczyn, zawartość makro i mikrośladników),
 - właściwości biologiczne (mikroorganizmy glebowe),
 - czynniki klimatyczne (światło, temperaturę, wilgotność, zawartość tlenu i dwutlenku węgla w powietrzu, ciśnienie atmosferyczne i wiatry),
- rozróżniać zabiegi agrotechniczne wpływające na wzrost, rozwój i plonowanie roślin, np.: podorywkę, orkę (orkę zimową i wiosenną, orki specjalne), włókovanie, bronowanie, nawożenie, wałowanie, odchwaszczanie, nawadnianie, odwadnianie.

Przykładowe zadanie 8.

Ugniatanie głębszych warstw gleby wykonuje się wałem

- A. gładkim.
- B. Cambridge'a.
- C. Campbella.
- D. pierścieniowym.

1.9. Rozpoznawać grupy, gatunki i odmiany roślin uprawianych na paszę,

czyli:

- rozpoznawać grupy roślin uprawianych na paszę, np.: rośliny motylkowe, rośliny zbożowe, rośliny okopowe, rośliny krzyżowe, trawy,
- rozpoznawać gatunki roślin uprawianych na paszę, np.: koniczynę białą, łubin pastewny, wykę jarą, owies, jęczmień jary, pszenicę, ziemniaki, buraki pastewne,
- rozpoznawać odmiany roślin uprawianych na paszę, np. wyki jarej: Jaga, Opolanka, Szelejewska.

Przykładowe zadanie 9.

Wśród wymienionych roślin pastewnych, rośliną jednoroczną jest

- A. koniczyna biała.
- B. koniczyna białoróżowa.
- C. koniczyna inkarnatka.
- D. lucerna mieszańcowa.

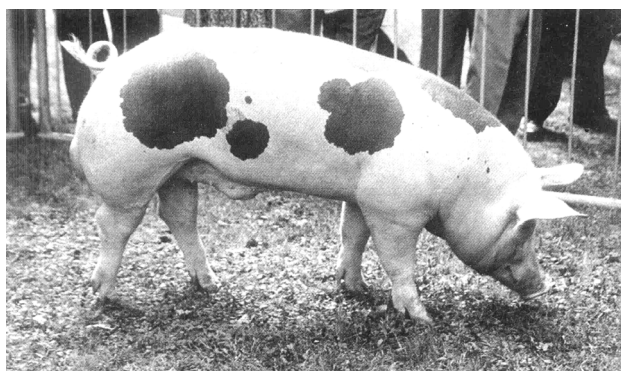
1.10. Rozpoznawać typy użytkowe i rasy wybranych gatunków zwierząt gospodarskich, czyli:

- rozpoznawać typy użytkowe wybranych zwierząt gospodarskich, np.:
 - bydła (typ mleczny, mięsny, mięsno-mleczny, mleczno-mięsny),
 - trzody chlewnej (typ mięsny, tłuszczowo-mięsny, słoninowy, smalcowy),
 - owiec (typ wełnisty, mięsny, mięsno-wełnisty, wełnisto-mięsny, wszechstronnie użytkowy),
- rozpoznawać rasy wybranych zwierząt gospodarskich, np.:
 - bydła (holsztyńsko-fryzyjską, jersey, duńską czerwoną, Charolais, Limousine, Chianina, Piemontese, Shorthorn),
 - trzody chlewnej (WBA, WBP, PBZ, Duroc, Hampshire, puławską, złotnicką pstrą),
 - owiec (merynos polski, czarnogłówka niemiecka).

Przykładowe zadanie 10.

Zdjęcie przedstawia rasę

- A. polską białą zwisłouchą.
- B. wielką białą polską.
- C. pietrain.
- D. duroc.

1.11. Rozróżniać materiały, narzędzia, maszyny i urządzenia stosowane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni oraz w gospodarstwie rolnym, czyli:

- rozróżniać materiały stosowane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni, np.: środki dezynfekcyjne, pasze,
- rozróżniać narzędzia stosowane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni, np.: przyrządy do kucia i rozkuwania (obcęgi, odcinaki, młotki, noże, tarniki), przyrządy do pielęgnacji (kopystka, zgrzebło, maszynki do trymowania i strzyżenia),
- rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni, np.: gniotowniki, śrutowniki, rząd jeździecki (ogłowia, wędzidła, siodła), szory, chomąta, pojazdy zaprzęgowe, karuzela treningowa, solarium dla koni, przyczepka do przewozu,
- rozróżniać materiały stosowane w gospodarstwie rolnym, np.: nawozy, materiały siewne, środki ochrony roślin, materiały budowlane,
- rozróżniać narzędzia stosowane w gospodarstwie rolnym, np.: brony, kultywatory, pługi,
- rozróżniać, maszyny i urządzenia stosowane w gospodarstwie rolnym, np.: omłotowe (kombajny zbożowe), do siewu (siewniki rządowe i punktowe), nawożenia (roztrząsacze obornika, rozsiewacze nawozów mineralnych), ciągniki rolnicze, deszczownie, pastuchy elektryczne.

Przykładowe zadanie 11.

Uprząż szorowa z pasem natylnika to

- A. szleja.
- B. szor.
- C. półszor lubelski.
- D. półszor poznański.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. Dobierać typy użytkowe i rasy koni do warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa,

czyli:

- dobierać typy użytkowe koni do warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa, np.: typ ciężko pociągowy do gospodarstw małych, w których jest wymagany duży wydatek siły, typ juczny do gospodarstw zajmujących się transportem towarów, typ wierzchowy i lekko zaprzęgowy do gospodarstw agroturystycznych, typ pospiesznoroboczy do prac lekkich w dużych zmechanizowanych gospodarstwach,
- dobierać rasy koni do warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa, np.: rasy szlachetne do gospodarstw zajmujących się agroturystyką, rasy zimnokrwiste do gospodarstw leśnych i do gospodarstw drobnotowarowych, małe konie (fiordingi, hucuły, koniki polskie) do lekkich, niezbędnych prac w dużych zmechanizowanych gospodarstwach.

Przykładowe zadanie 12.

W gospodarstwach agroturystycznych oferujących jazdę konną, pożądaną rasą koni będzie

- A. pełna krew angielska.
- B. kłusaki orłowskie.
- C. ardeńska.
- D. wielkopolska.

2.2. Ustalać zapotrzebowanie na składniki pokarmowe i określać dawki pokarmowe dla koni i innych zwierząt gospodarskich,

czyli:

- ustalać zapotrzebowanie na składniki pokarmowe dla koni i innych zwierząt gospodarskich:
 - bytowe, np.: na energię (j. ow. lub MJ), białko ogólnie strawne (g), zawartość suchej masy (kg), zawartość związków mineralnych (Ca i P), włókno,
 - produkcyjne, np.: na suchą masę, energię, białko ogólnie strawne, włókno, związki mineralne,
- określać dawki pokarmowe dla koni i innych gatunków zwierząt, np.: dobierać pasze do rodzaju wykonywanej pracy, płci i wieku, określać wartość pokarmową 1 kg wybranej paszy, ustalać ilości podawanej paszy, obliczać wartość pokarmową proponowanej dawki, bilansować i korygować dawkę.

Przykładowe zadanie 13.

Koń – zjadający dziennie 5 kg owsa o zawartości 10% białka ogólnego, 4% tłuszczu, 10% włókna, 59% związków bezazotowych wyciągowych oraz 4 kg siana o zawartości 9% białka ogólnego, 3% tłuszczu, 25% włókna, 42% związków bezazotowych wyciągowych. Łączna dawka białka wynosi

- A. 86 g
- B. 364 g
- C. 510 g
- D. 860 g

2.3. Dobierać zabiegi pielęgnacyjne koni,

czyli:

- dobierać zabiegi pielęgnacyjne koni, np.:
 - zabiegi okresowe, np.: rozcyszczanie kopyt, przerywanie grzywy, strzyżenie ogona i szczotek pęciny, natłuszczanie kopyt preparatami pielęgnacyjnymi, nabłyszczenie sierści, spryskiwanie sierści środkami odstraszającymi owady w okresie letnim,
 - zabiegi codzienne, np.: czyszczenie nóg, rozczesywanie grzywy i ogona.

Przykładowe zadanie 14.

Przy kopytach płaskich i poochwowatych należy stosować kucie podkrową

- A. podgumowaną.
- B. pantoflową.
- C. gryfowaną.
- D. zwartą.

2.4. Dobierać metody przygotowania koni do sprzedaży i ich prezentowania,

czyli:

- dobierać metody przygotowania koni do sprzedaży i ich prezentowania, np.:
 - stosowanie treningu dostosowanego do typu użytkowego,
 - przeprowadzanie pielęgnacji sierści, np.: szczotkowanie, mycie konia, przeredzanie grzywy, strzyżenie ogona i szczotek pęciny, zaplatanie grzywy,
 - przeprowadzanie pielęgnacji kopyt, np.: korekcja kopyt, natłuszczenie puszek kopytowych, podkuwanie,
 - żywienie koni paszami zawierającymi siemię lniane i mikroelementy oraz witaminy grupy A i E,
 - nauka odpowiedniego sposobu prezentacji np. na płycie – konie czystej krwi arabskiej.

Przykładowe zadanie 15.

Do czynności związanych z przygotowaniem koni do sprzedaży **nie należy**

- A. zaplatanie grzywy.
- B. wyrabianie kondycji wystawowej.
- C. kucie podkowami aluminiowymi.
- D. przeprowadzanie intensywnych treningów.

2.5. Analizować dokumentację hodowlaną i inną związaną z użytkowaniem koni,

czyli:

- analizować dokumentację hodowlaną, np.:
 - rodowody (stwierdzanie przynależności rasowej, poznawanie stosunków pokrewieństwa, określanie inbredu, poznawanie wartości użytkowej przodków),
 - karty klaczy (odczytywanie informacji odnośnie umaszczenia, adresu hodowcy, poznawanie użyteczności, poprawności budowy, przebytych chorób),
- analizować dokumentację żywieniową, np. dawki pokarmowe (porównywanie ilości i rodzaju skarmianych pasz w poszczególnych okresach żywieniowych),
- analizować dokumentację ekonomiczną, np. kalkulatory kosztów (analizować koszty utrzymania koni w stadzie).

Przykładowe zadanie 16.

Ile będzie wynosił współczynnik inbredu dla źrebaka pochodzącego z kojarzenia pełnego rodzeństwa?

- A. 0,75
- B. 0,50
- C. 0,25
- D. 0,15

2.6. Dobierać technologie produkcji pasz do warunków przyrodniczych i ekonomicznych gospodarstwa,

czyli:

- dobierać technologie produkcji pasz do warunków przyrodniczych, np. dobór roślin do warunków klimatyczno-glebowych i agrotechnicznych gospodarstwa,
- dobierać technologie produkcji pasz do warunków ekonomicznych gospodarstwa, np.:
 - produkcję siana do zasobów siły roboczej i ilości posiadanego inwentarza, do rodzaju posiadanych maszyn oraz urządzeń do koszenia, przetrząsania i zbioru oraz do rodzaju pomieszczeń, urządzeń do dosuszania,
 - produkcję kiszonek do wyposażenia gospodarstwa w sprzęt do zbioru zielonek oraz wyposażenia w określone zbiorniki do zakiszania,
 - produkcję mieszanek uzupełniających do wyposażenia gospodarstwa w sprzęt rozdrabniający i mieszający oraz do rodzaju oraz wielkości zbiorników do przechowywania zboża,
 - użytkowanie pastwiskowe do wyposażenia gospodarstwa w sprzęt grodzący oraz sprzęt do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych,
 - użytkowanie kośne do rodzaju sprzętu zbierającego.

Przykładowe zadanie 17.

W gospodarstwie agroturystycznym, z przewagą słabych gleb, najlepsze plony można uzyskać z uprawy

- A. owsa.
- B. pszenicy.
- C. buraków cukrowych.
- D. lucerny.

2.7. Stosować informacje zawarte w normach, instrukcjach i przepisach dotyczących chowu, hodowli i użytkowania koni,

czyli:

- stosować informacje zawarte w normach, instrukcjach i przepisach dotyczących chowu, np.: korzystać z norm żywienia zwierząt gospodarskich podczas ustalania dawek pokarmowych dla koni, z instrukcji obsługi urządzeń mechanicznych używanych w hodowli koni, z receptur ramowych podczas sporządzania mieszanek paszowych,
- stosować informacje zawarte w normach, instrukcjach i przepisach dotyczących hodowli oraz użytkowania koni, np.: korzystać z informacji oraz posługiwać się przepisami dotyczącymi prowadzenia ksiąg zarodowych, uznawania ogierów, rejestracji i identyfikacji zwierząt, organizowania i prowadzenia zawodów hipicznych.

Przykładowe zadanie 18.

W tabeli podano orientacyjne normy żywienia ogierów półkrwi w zakładzie treningowym. Korzystając z tych danych wskaż, ile wynosi zapotrzebowanie na białko dla konia w wieku powyżej 3 lat ważącego 550 kg.

Dawki dzienne na 100 kg masy ciała

Wiek (lata)	Sucha masa (kg)	Energia		Koncentracja w jednostce owsianej			
		j.ow.	MJ	Białko ogólne strawne (%)	Ca (g)	P (g)	Karoten (mg)
1,5–2	2,5	2,5	27,77	11,0	6	6	17
2–3	2,5	2,3	20,03	10,5	6	6	17
powyżej 3	2,5	2,1	18,29	10,0	6	6	17

- A. 55 g
- B. 116 g
- C. 1155 g
- D. 1550 g

2.8. Kalkulować koszty związane z chowem, hodowlą i użytkowaniem koni,

czyli:

- kalkulować koszty związane z chowem koni, np.: żywienia koni w gospodarstwie, utrzymania koni w różnym wieku i przy różnych sposobach żywienia, utrzymania koni w zależności od czasu (liczby lat) jego użytkowania,
- kalkulować koszty związane z hodowlą i użytkowaniem, np.: utrzymania ogiera na punkcie kopulacyjnym, utrzymania klaczy w stadninie, utrzymania ogiera w stadzie ogierów, koszt stanówki klaczy, wychowu źrebiąt, utrzymania konia w gospodarstwie agroturystycznym, utrzymania konia w ośrodkach rekreacji konnej.

Przykładowe zadanie 19.

Ile wyniesie roczny koszty żywienia konia rekreacyjnego przy założeniu, że stanowi on 70% całości nakładów związanych z utrzymaniem? Pozostałe koszty wynoszą 643 zł.

- A. 2143 zł
- B. 1600 zł
- C. 1500 zł
- D. 1400 zł

2.9. Wskazywać wymagania związane z technologią produkcji roślin uprawnych,

czyli:

- wskazywać wymagania związane z technologią produkcji roślin uprawnych, np.: klimatyczne i glebowe w zakresie techniki i technologii wykonywania zabiegów agrotechnicznych, nawozowe dotyczące terminu siewu lub sadzenia, dotyczące pielęgnacji, dotyczące zbioru.

Przykładowe zadanie 20.

Terminy siewu owsa przypadają na

- A. drugą dekadę września.
- B. pierwszą dekadę października.
- C. drugą połowę marca i pierwszą połowę kwietnia.
- D. koniec kwietnia i pierwszą dekadę maja.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa, higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

3.1. Stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i bezpieczeństwa żywności w gospodarstwie rolnym i stadninie czyli:

- stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i bezpieczeństwa żywności w gospodarstwie rolnym, np. podczas chemicznej ochrony roślin,
- stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i bezpieczeństwa żywności w stadninie, np. w czasie użytkowania zaprzęgowego koni.

Przykładowe zadanie 21.

Pracę podkuwacza w stadninie może wykonywać

- A. tylko kowal pracujący sprzętem sprawnym technicznie.
- B. tylko doświadczony masztalerz bez przeszkolenia.
- C. tylko absolwent technikum hodowli koni bez dodatkowego przeszkolenia.
- D. przeszkolony absolwent każdego typu szkoły.

3.2. Stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zwierząt przy obsłudze koni i jeździe konnej,

czyli:

- stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zwierząt podczas obsługi koni np. bolesne zabiegi wykonywać w znieczuleniu,
- stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zwierząt podczas jazdy konnej, np.: podchodzić do konia od strony głowy, uprzedzić go głosem i dotykać konia ruchami pewnymi i spokojnymi, prowadząc konia iść z jego lewej strony na wysokości łopatki.

Przykładowe zadanie 22.

By uchronić jeźdźca od uderzenia końską głową należy zastosować

- A. czambon.
- B. wytok.
- C. munsztuk.
- D. kolec.

3.3. Wskazywać zagrożenia dla zdrowia człowieka, związane z wykonywaniem prac przy obsłudze koni oraz wykonywanych w gospodarstwie rolnym i stadninie

czyli:

- wskazywać zagrożenia dla zdrowia człowieka, związane z wykonywaniem prac przy obsłudze koni, np.: zakażenie tężcem, zarażenie liszajem strzygącym, grzybicą i świerzbem, kopnięcie przez konia, ugryzienie, upadek z konia, przygniecenie, złamania i sfluczenia,
- wskazywać zagrożenia dla zdrowia człowieka związane z wykonywaniem prac w gospodarstwie rolnym i stadninie, np.: zatrucie nawozami mineralnymi oraz środkami ochrony roślin, zatrucia smarami i paliwami, porażenie piorunem, udar cieplny, oparzenia, odmrożenia, porażenia prądem elektrycznym, zapylenie.

Przykładowe zadanie 23.

Jeżeli pracownik używając widel w stajni, skaleczył się nimi, to mógł się zainfekować

- A. laseczką tężca.
- B. laseczką wąglika.
- C. bakterią salmonelli.
- D. pałeczką Banga.

3.4. Stosować procedury postępowania w razie wypadku przy pracy i w innych sytuacjach zagrożenia w gospodarstwie rolnym i stadninie,

czyli:

- stosować procedury postępowania w razie wypadku przy pracy i w innych sytuacjach w gospodarstwie rolnym i stadninie, np.: dotyczące poinformowania o wypadku swojego przełożonego, zabezpieczenia miejsca wypadku, ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, sporządzania protokołu ustalenia okoliczności wypadku, sporządzenia protokołu powypadkowego i postępowania z tym protokołem, zatwierdzenia protokołu powypadkowego.

Przykładowe zadanie 24.

Protokół powypadkowy jest przechowywany przez

- A. 10 lat.
- B. 12 lat.
- C. 14 lat.
- D. 16 lat.

3.5. Wskazywać działania w sytuacjach wymagających udzielenia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,

czyli:

- wskazywać działania w sytuacjach wymagających udzielenia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, np.: przeprowadzenie oceny sytuacji, zabezpieczenie miejsca wypadku, samoochrona ratownika, usuwanie z otoczenia osób, których obecność jest niepożądana, nawiązywanie z poszkodowanym kontaktu słownego, kontrola czynności życiowych, ułożenie poszkodowanego na wznak lub w pozycji bezpiecznej, wezwanie pomocy lekarskiej, wsparcie psychiczne, ochrona przed skrajnymi temperaturami, dokonywanie wielokrotnych prób udzielania pomocy.

Przykładowe zadanie 25.

Pierwszą czynnością podczas oceny stanu poszkodowanego w wyniku wypadku na parkurze jest kontrola

- A. tętna.
- B. przytomności.
- C. oddychania.
- D. drożności dróg oddechowych.

2.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

1.1. Rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki, np.: rynek, popyt, podaż, bezrobocie, inflacja,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa pracy, np.: umowa o pracę, urlop, wynagrodzenie za pracę,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa podatkowego, np.: podatek dochodowy, podatek VAT, akcyza, PIT,
- rozróżniać pojęcia z obszaru podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, np.: REGON, numer identyfikacji podatkowej-NIP, rachunek bankowy.

Przykładowe zadanie 1.

Poprzez określenie płacy brutto należy rozumieć kwotę wynagrodzenia pracownika

- A. bez podatku dochodowego.
- B. określoną w umowie o pracę.
- C. obliczoną do wypłaty.
- D. pomniejszoną o składki ZUS.

1.2. Rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

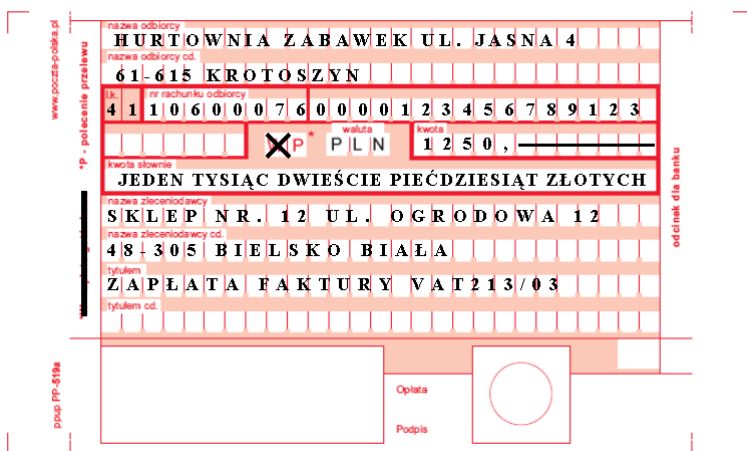
czyli:

- rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem, np.: umowa o pracę, Kodeks pracy, deklaracja ZUS,
- rozróżniać dokumenty związane z działalnością gospodarczą, np.: polecenie przelewu, faktura, deklaracja podatkowa.

Przykładowe zadanie 2.

Jak nazywa się przedstawiony na rysunku dokument regulujący rozliczenie bezgotówkowe?

- A. Czek potwierdzony.
- B. Polecenie przelewu.
- C. Faktura VAT.
- D. Weksel prosty.

1.3. Identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta,

czyli:

- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracownika określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, np.: prawo do urlopu, czas pracy, wynagrodzenie za pracę,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracodawcy określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, względem ZUS, urzędu skarbowego, np.: terminowe wypłacanie wynagrodzeń, odprowadzanie składek ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia bezrobotnego na podstawie Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, np.: rejestracja w biurze pracy, zasady pobierania zasiłku, oferty pracy dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia klienta podane w umowach kupna-sprzedaży, z tytułu gwarancji, reklamacji przy zakupach towarów i usług.

Przykładowe zadanie 3.

Na podstawie której z wymienionych poniżej umów, przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?

- A. Umowy – zlecenia.
- B. Umowy o dzieło.
- C. Umowy o pracę.
- D. Umowy agencyjnej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. Analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- analizować oferty urzędów pracy, placówek doskonalących w zawodzie oraz oferty kursów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy,
- analizować oferty zakładów pracy, urzędów pracy, biur pośrednictwa dotyczące poszukiwania pracownika i zatrudnienia, przedstawione w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, tablic ogłoszeń,
- analizować informacje związane z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej zawarte, np.: w Kodeksie spółek handlowych, danych z urzędu pracy na temat lokalnego rynku pracy, zapotrzebowania na usługi i towary.

Przykładowe zadanie 4.

W lokalnej prasie ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Firma z kapitałem zagranicznym specjalizująca się w wyposażeniu warsztatów i magazynów w sprzęt techniczny *poszukuje kandydata na stanowisko*

MAGAZYNIERA

WYMAGANIA:

- *wykształcenie średnie techniczne,*
- *obsługa komputera,*
- *znajomość języka niemieckiego.*

Ponadto mile widziane jest:

- *doświadczenie na podobnym stanowisku.*
- *prawo jazdy kategorii B.*

Oferty wraz z listem motywacyjnym, życiorysem i zdjęciem w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się ogłoszenia prosimy przysyłać na adres:

Firma „TECHNOPOL” 30-999 NIEZNAŃ ul. Warsztatowa 1.

Wymagania stawiane przez firmę spełnia osoba, która ukończyła

- A. technikum budowlane, pracuje w magazynie i ma prawo jazdy kat.B.
- B. technikum elektryczne, ma prawo jazdy kat B i zna język niemiecki.
- C. technikum chemiczne, korzysta z komputera i pracowała jako magazynier.
- D. technikum mechaniczne, obsługuje komputer i zna język niemiecki.

2.2. Sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem, np.: list intencyjny, list motywacyjny, curriculum vitae,
- sporządzić dokumenty niezbędne przy uruchamianiu indywidualnej działalności gospodarczej, np.: wniosek o zarejestrowanie firmy, zgłoszenie do urzędu statystycznego o nadanie numeru REGON i urzędu skarbowego o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej-NIP,
- sporządzić dokumenty związane z wykonywaniem działalności gospodarczej, np.: zgłoszenie do ZUS, polecenie przelewu, fakturę, księgę przychodów i rozchodów.

Przykładowe zadanie 5.

Na jaką kwotę w zł hotel wystawi fakturę firmie za korzystanie z noclegu przez dwóch jej pracowników podczas służbowego wyjazdu?

Nazwa usługi	J.M.	Ilość osób	Cena jedn.	Wartość netto	VAT	Wartość VAT	Wartość brutto
Nocleg w hotelu „Azalia”	jedna doba	2	100,00 zł	200,00 zł	7 %	14,00 zł	zł
Razem:				200,00 zł	7 %	14,00 zł	zł
W tym:					zw 22% 7% 0%	14,00 zł	
Do zapłaty:							zł

- A. 107 zł
- B. 114 zł
- C. 207 zł
- D. 214 zł

2.3. Rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy,

czyli:

- rozróżniać skutki zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, np.: opłaty składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, prawo do urlopu, wysokość podatku,
- rozróżniać skutki rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wypowiedzenia, niezgodne z prawem, np.: przywrócenie do pracy,
- rozróżniać skutki zawarcia i rozwiązania umowy o pracę dla pracodawcy, np.: wystawienie świadectwa pracy, odprowadzanie składek pracowniczych, płacenie podatków, ustalenie wymiaru urlopów, wypłacanie zaliczek.

Przykładowe zadanie 6.

Jaka kwota wynagrodzenia brutto w zł została naliczona pracownikowi za miesiąc pracy, zatrudnionemu w HURTOWNI „AS” S.A. na podstawie umowy o pracę?

- A. 2 400 zł
- B. 1 600 zł
- C. 1 200 zł
- D. 240 zł

HURTOWNIA „AS” S.A. ul. Wiosenna 1 <i>/pieczęć nagłówek pracodawcy/</i> 60-623 Poznań <i>/numer REGON – EKD/</i> 012 775 62	Poznań 2003.01.06 <i>/miejscowość i data/</i>
UMOWA O PRACĘ	
zawarta w dniu 6 stycznia 2003 roku	
<i>/data zawarcia umowy/</i>	
między Markiem Nowakiem - prezesem	
<i>/imię i nazwisko pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</i>	
a Anna Jabłońska, Poznań ul. Biała 12	
<i>/imię i nazwisko pracownika oraz jego miejsce zameldowania/</i>	
zawarta na czas nieokreślony	
<i>/okres próbny, czas nieokreślony, czas określony, czas wykonywania określonej pracy/</i>	
1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:	
1)	rodzaj umówionej pracy: sprzedawca
	<i>/stanowisko, funkcja, zawód, specjalność/</i>
2)	miejsce wykonywania pracy: sprzedawca w Hurtowni „AS”
3)	wymiar czasu pracy: etat – 40 godz. tygodniowo
4)	wynagrodzenie: 2000 zł /słownie dwa tysiące zł/ + premia
	regulaminowa 20% wynagrodzenia zasadniczego
5)	inne warunki zatrudnienia: brak
.....	
2. Dzień rozpoczęcia pracy: 06. stycznia 2003. roku	
06.01. 2003	
A.Jablonska	
<i>/data i podpis pracownika/</i>	
M Nowak	
<i>/podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</i>	

2.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań

Część pierwsza

Zadanie 1. B	Zadanie 10. C	Zadanie 19. C
Zadanie 2. C	Zadanie 11. B	Zadanie 20. C
Zadanie 3. C	Zadanie 12. D	Zadanie 21. D
Zadanie 4. B	Zadanie 13. B	Zadanie 22. B
Zadanie 5. A	Zadanie 14. D	Zadanie 23. A
Zadanie 6. D	Zadanie 15. C	Zadanie 24. A
Zadanie 7. A	Zadanie 16. C	Zadanie 25. B
Zadanie 8. C	Zadanie 17. A	
Zadanie 9. C	Zadanie 18. C	

Część druga

- Zadanie 1. **B** Zadanie 2. **B** Zadanie 3. **C** Zadanie 4. **D** Zadanie 5. **D** Zadanie 6. **A**

3. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

3.1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument ze zdjęciem potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz zadanie egzaminacyjne. Zadanie egzaminacyjne wraz z dokumentacją do jego wykonania zamieszczone jest w arkuszu egzaminacyjnym. Na stronie tytułowej arkusza znajduje się nazwa i symbol cyfrowy zawodu, w którym odbywa się etap praktyczny egzaminu oraz „Informacja dla zdającego”.

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się na stronie tytułowej w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek. Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”.

Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją niezbędną do jego wykonania oraz wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego, które umożliwi Ci jego rozwiązanie. Na wykonanie tych czynności masz 20 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu. Dobrze wykorzystaj ten czas!

Etap praktyczny egzaminu trwa 180 minut. W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje opracowanie projektu realizacji określonych prac. Opracowanie projektu musi być poprzedzone wnikliwą i staranną analizą treści zadania oraz załączników stanowiących jej uzupełnienie. Wyniki tej analizy decydują o zawartości projektu, tym samym o jakości wyniku rozwiązania zadania. Informacje zawarte w projekcie można przedstawić w dowolny sposób, np. tekstu z elementami graficznymi, można również do opracowania projektu wykorzystać komputer znajdujący się na stanowisku egzaminacyjnym.

Pamiętaj!

Zawarte w projekcie informacje muszą stanowić logiczną, uporządkowaną całość.

Zadanie musisz wykonać samodzielnie i w przewidzianym czasie.

Jeśli zadanie egzaminacyjne wykonałeś przed upływem czasu trwania egzaminu, zgłoś ten fakt przez podniesienie ręki.

3.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej:

Opracowanie projektu realizacji wskazanych prac z zakresu chowu, hodowli i użytkowania koni w określonych warunkach produkcyjno-ekonomicznych na podstawie dokumentacji zawierającej opis gospodarstwa rolnego/stadniny oraz dokumentacji hodowlanej.

Absolwent powinien umieć:

1. Analizować dokumentację zawierającą opis gospodarstwa rolnego, stadniny oraz dokumentacji hodowlanej dla potrzeb realizacji prac właściwych dla procesów chowu, hodowli i użytkowania koni.
2. Dobierać technologie, metody i techniki chowu, hodowli i użytkowania koni, z uwzględnieniem ich właściwości, na podstawie dokumentacji zawierającej opis gospodarstwa rolnego, stadniny oraz dokumentacji hodowlanej.
3. Dobierać narzędzia, maszyny i urządzenia w odniesieniu do określonej technologii, metod i technik chowu, hodowli i użytkowania koni.
4. Dobierać metody, techniki i urządzenia do kontroli wielkości parametrów właściwych dla procesów chowu, hodowli i użytkowania koni.
5. Opracowywać projekty, w formie schematów blokowych, przebiegu procesu chowu, hodowli lub użytkowania koni, obejmujące realizację prac właściwych dla wskazanego etapu technologii.
6. Opracowywać harmonogramy lub kosztorysy prac realizowanych w procesie chowu, hodowli lub użytkowania koni, z uwzględnieniem warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa rolnego, stadniny.

3.3. Komentarz do standardu wymagań egzaminacyjnych

Zadania egzaminacyjne będą opracowywane na podstawie zadania o treści ogólnej sformułowanego w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu. Treść ogólna umożliwi przygotowanie wielu różnorodnych zadań egzaminacyjnych, wynikających z prac z zakresu chowu, hodowli i użytkowania koni oraz różnych warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa rolnego, stadniny.

W zadaniu egzaminacyjnym może być przedstawiona dokumentacja zawierająca opis gospodarstwa rolnego lub stadniny, jak i dokumentacja hodowlana. W zależności od opisanych warunków produkcyjno-ekonomicznych. Podstawą przygotowania projektu realizacji prac są dokumenty. Dokumenty mogą występować jako załączniki do zadania lub stanowić treść zadania.

Rozwiązanie zadania będzie obejmować opracowanie projektu realizacji prac z zakresu chowu, hodowli i użytkowania koni w określonych warunkach produkcyjno-ekonomicznych na podstawie dokumentacji.

Projekt realizacji prac powinien zawierać w swej strukturze:

1. Założenia (dane do projektu realizacji prac, które odnaleźć należy w treści zadania i ewentualnie w dokumentacji, która stanowi jej uzupełnienie).
2. Wykaz działań wchodzących w zakres chowu, hodowli i użytkowania koni w określonych warunkach produkcyjno-ekonomicznych, przedstawiony w formie np.: listy działań lub schematu blokowego.
3. Opis sposobów realizacji prac określonych w wykazie w odniesieniu do założeń i efektów.
4. Efekty prac wchodzących w zakres chowu, hodowli i użytkowania koni w określonych warunkach produkcyjno-ekonomicznych.
5. Projekt przebiegu procesu chowu, hodowli lub użytkowania koni w określonych warunkach produkcyjno-ekonomicznych wynikających z założeń i dokumentacji z uwzględnieniem procesów kontroli ich parametrów.
6. Harmonogram prac związanych z realizacją procesu chowu, hodowli lub użytkowania koni wynikających z dokumentacji, oraz warunków produkcyjno-ekonomicznych.

Struktura projektu realizacji prac, w zależności od zakresu dokumentacji oraz założeń (danych określonych w zadaniu) może być różna od przedstawionej powyżej co do liczby elementów struktury i ich nazw, z zachowaniem algorytmu rozwiązania zadania.

Projekt realizacji prac lub jego elementy mogą być opracowane z wykorzystaniem komputera i oprogramowania wskazanego w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Komputer z właściwym oprogramowaniem będzie dostępny na stanowisku egzaminacyjnym.

Kryteria oceniania projektu realizacji prac będą uwzględniać:

- zgodność sformułowanych założeń do projektu z treścią zadania i ewentualną dokumentacją,
- poprawność opracowanego wykazu działań wchodzących w zakres chowu, hodowli i użytkowania koni właściwych dla wskazanego etapu technologii,
- dobór technologii, metod i technik chowu, hodowli i użytkowania koni, w odniesieniu do ich właściwości,
- dobór narzędzi, maszyn i urządzeń w odniesieniu do technologii, metod i technik chowu, hodowli i użytkowania koni,
- dobór metod, technik i urządzeń do kontroli wielkości parametrów właściwych dla procesów chowu, hodowli i użytkowania koni,
- poprawność opracowanego harmonogramu lub kosztorysu prac, w odniesieniu do warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa rolnego, stadniny

oraz

- przejrzystość struktury projektu,
- logikę układu przedstawianych treści,
- poprawność merytoryczną i językową, właściwą dla zawodu,
- formę i sposób przedstawienia treści w projekcie.

3.4. Przykład zadania praktycznego

Gospodarstwo rolne prowadzące działalność agroturystyczną zajmuje powierzchnię 28,96 ha. Łączna powierzchnia użytków rolnych wynosi 23,96 ha, w tym 13,86 ha użytków zielonych. W gospodarstwie jest utrzymywanych 20 koni rasy wielkopolskiej o masie ciała 500 kg każdy, wykorzystywanych przez gości gospodarstwa do rekreacji. Oprócz koni w gospodarstwie nie ma innych zwierząt. Opracuj projekt realizacji prac związanych z zapewnieniem siana w ilości wystarczającej do całorocznego żywienia koni. Rozpoczęcie prac zaplanuj wiosną. Pamiętaj o uwzględnieniu wszystkich elementów technologii (pielęgnacja UZ, nawożenie, zbiór, transport). Gospodarstwo jest w trakcie kompletowania parku maszynowego, dlatego możesz dobrać ciągniki i maszyny do produkcji siana do wybranej przez siebie technologii. W projekcie uwzględnij klasyfikację gleb w gospodarstwie (załącznik 1) oraz zależność plonów zielonej masy od klasy gleby oraz od poziomu nawożenia (załącznik 2).

Projekt realizacji prac powinien zawierać:

- określenie rocznego zapotrzebowania na siano w gospodarstwie,
- zestawienie plonów siana na użytkach zielonych uwzględniające klasy gleby,
- kolejność prac w wybranej technologii przedstawiona w formie schematu blokowego z przyporządkowaniem ciągników i maszyn do konkretnych czynności,
- wykaz ciągników i maszyn stosowanych w wybranej technologii z uwzględnieniem ich liczby, wydajności oraz wielkości gospodarstwa,
- zestawienie wydajności agregatów,
- harmonogram prac uwzględniający ilość pokosów możliwą do uzyskania na glebach określonej klasy użytków zielonych, poziom nawożenia oraz okresy użytkowania pastwiskowego użytków zielonych.

Dokumentację do wykonania zadania stanowią:

Klasyfikacja gleb w gospodarstwie - Załącznik 1.

Zależność plonów zielonej masy od klasy gleby oraz od poziomu nawożenia - Załącznik 2.

Katalog maszyn i ciągników rolniczych.

Projekt realizacji prac możesz opracować z wykorzystaniem komputera wyposażonego w drukarkę i pakiet biurowy.

Czas na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Załącznik 1

Klasyfikacja gleb w gospodarstwie

	Grunty orne		Użytki zielone
Kl. I	0,02 ha - 0,2%	Kl. I	0,00 ha - 0,00%
Kl. II	0,29 ha - 2,8%	Kl. II	0,10 ha - 0,73%
Kl. IIIa	1,37 ha - 13,5%	Kl. III	1,61 ha - 11,60%
Kl. IIIb	2,30 ha - 22,8%		
Kl. IVa	2,78 ha - 27,6%	Kl. IV	7,11 ha - 51,27%
Kl. IVb	1,21 ha - 12,0%		
Kl. V	1,24 ha - 12,3%	Kl. V	3,45 ha - 24,90%
Kl. VI	0,89 ha - 8,8%	Kl. VI	1,60 ha - 11,50%
Łącznie	10,10 ha - 100,0%		13,86 ha - 100,00%

Załącznik 2

Zależność plonów masy zielonej od klasy gleby oraz od poziomu nawożenia i intensywności użytkowania użytków zielonych

	Użytki zielone	Nawożenie NPK na użytkach zielonych	Przewidywane plony masy zielonej (q/ha)
Kl. I	0,00 ha - 0,00%	-	-
Kl. II	0,10 ha - 0,73%	80 kg P ₂ O ₅ 240 kg K ₂ O 240 kg N	550
Kl. III	1,61 ha - 11,60%	80 kg P ₂ O ₅ 240 kg K ₂ O 240 kg N	440
Kl. IV	7,11 ha - 51,27%	80 kg P ₂ O ₅ 240 kg K ₂ O 240 kg N	200
Kl. V	3,45 ha - 24,90%	80 kg P ₂ O ₅ 240 kg K ₂ O 240 kg N	100
Kl. VI	1,60 ha - 11,50%	80 kg P ₂ O ₅ 240 kg K ₂ O 240 kg N	75
	13,86ha - 100,0%		

3.5. Komentarz do rozwiązania zadania wraz z kryteriami oceniania

Rozwiązanie zadania będzie obejmować opracowanie projektu realizacji prac związanych z produkcją siana dla stada liczącego 20 koni rekreacyjnych.

Projekt realizacji prac powinien mieć określoną strukturę (budowę). Elementy struktury i ich nazwy odnaleźć można w treści zadania po sformułowaniu „Projekt realizacji prac powinien zawierać:”.

Są one następujące:

1. Roczne zapotrzebowanie na siano dla stada 20 koni rekreacyjnych określone na podstawie danych przedstawionych w zadaniu.
2. Zestawienie plonów siana na użytkach zielonych uwzględniające klasy gleby.
3. Schemat blokowy przedstawiający kolejność prac w wybranej technologii z przyporządkowanymi do konkretnych czynności ciągnikami i maszynami.
4. Wykaz ciągników i maszyn stosowanych w wybranej technologii z uwzględnieniem ich liczby, wydajności oraz wielkości gospodarstwa dobranych z Katalogu maszyn i ciągników rolniczych.
5. Zestawienie wydajności agregatów opracowane na podstawie Katalogu maszyn i ciągników rolniczych.
6. Harmonogram prac uwzględniający ilość pokosów możliwą do uzyskania na glebach określonej klasy użytków zielonych, poziom nawożenia oraz okresy użytkowania pastwiskowego użytków zielonych.

Elementy wyżej wymienione powinny też występować w projekcie realizacji prac, np. jako tytuły lub podtytuły rozdziałów. Zawartość merytoryczna projektu musi być odpowiednia do informacji wynikających z treści zadania. Opracowanie projektu realizacji prac musi być zatem poprzedzone wnikliwą, staranną analizą treści zadania i załączników stanowiących jej uzupełnienie. Wyniki tej analizy są założeniami do projektu, tj. informacjami o charakterze „danych” do rozwiązania zadania. Założenia powinny wystąpić w strukturze opracowywanego projektu przed punktem 1 (pod dowolną nazwą, np. Założenia, Dane do projektu, itp.). Decydują one o zawartości projektu, tym samym o jakości wyniku rozwiązania zadania.

Projekt realizacji prac jest opracowaniem o określonym zakresie treści, wyrażonym, np. tytułem: „Projekt realizacji prac związanych z produkcją siana dla stada liczącego 20 koni rekreacyjnych”.

Projekt realizacji prac jest opracowaniem o charakterze twórczym w odniesieniu do formy i sposobu jego opracowania, natomiast założenia - dane do projektu wynikają z treści zadania i są ściśle określone. Zatem informacje stanowiące treść merytoryczną projektu można przedstawić w dowolny sposób, np. tekstu z elementami graficznymi (schematami, rysunkami, tabelami, itp.). Do opracowania projektu lub jego elementów można wykorzystać komputer, który znajduje się na stanowisku egzaminacyjnym.

Projekt powinien być przejrzysty, logicznie uporządkowany zarówno w swej strukturze jak i w sposobie oraz kolejności przedstawiania treści merytorycznych.

Kryteria oceniania projektu realizacji prac będą uwzględniać:

- zgodność sformułowanych założeń do projektu z treścią zadania i załączoną dokumentacją,
- poprawność obliczenia rocznego zapotrzebowania na siano w odniesieniu do danych przedstawionych w zadaniu,
- poprawność zestawienia plonów siana na użytkach zielonych uwzględniające klasy gleby występujące w gospodarstwie,
- poprawność schematu blokowego przedstawiającego kolejność prac w wybranej technologii,
- poprawność przyporządkowania ciągników i maszyn do konkretnych czynności w wybranej technologii,
- poprawność wykazu ciągników i maszyn stosowanych w wybranej technologii uwzględniającego ich liczbę, wydajność oraz wielkość gospodarstwa,
- zgodność zestawienia wydajności agregatów z informacjami zawartymi w Katalogu maszyn i ciągników rolniczych,
- poprawność harmonogramu prac uwzględniającego ilość pokosów możliwą do uzyskania na użytkach zielonych występujących w gospodarstwie, poziom nawożenia oraz okresy użytkowania pastwiskowego użytków zielonych

oraz

- przejrzystość struktury projektu,
- logikę układu przedstawianych treści,
- poprawność merytoryczną i językową, właściwą dla zawodu,
- formę i sposób przedstawienia treści w projekcie.

4. ZAŁĄCZNIKI

4.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu

Zawód: technik hodowca koni
symbol cyfrowy: 321[01]

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Część I - zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:**
 - 1.1. rozróżniać nazwy, definicje i sformułowania używane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni;
 - 1.2. rozpoznawać pokrój i oceniać wartość hodowlaną koni;
 - 1.3. rozpoznawać typy użytkowe i rasy koni;
 - 1.4. rozróżniać i charakteryzować sposoby użytkowania koni;
 - 1.5. rozróżniać podstawowe zadania z zakresu pracy hodowlanej;
 - 1.6. rozpoznawać choroby koni oraz wskazywać sposoby ich zapobiegania;
 - 1.7. wskazywać normy i sposoby przygotowywania oraz stosowania pasz w żywieniu koni i wybranych zwierząt gospodarskich;
 - 1.8. rozróżniać czynniki siedliska i zabiegi agrotechniczne wpływające na wzrost, rozwój i plonowanie roślin uprawnych;
 - 1.9. rozpoznawać grupy, gatunki i odmiany roślin uprawianych na paszę;
 - 1.10. rozpoznawać typy użytkowe i rasy wybranych gatunków zwierząt gospodarskich;
 - 1.11. rozróżniać materiały, narzędzia, maszyny i urządzenia stosowane w chowie, hodowli i użytkowaniu koni oraz w gospodarstwie rolnym.
- 2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:**
 - 2.1. dobierać typy użytkowe i rasy koni do warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa;
 - 2.2. ustalać zapotrzebowanie na składniki pokarmowe i określać dawki pokarmowe dla koni i wybranych zwierząt gospodarskich;
 - 2.3. dobierać zabiegi pielęgnacyjne koni;
 - 2.4. dobierać metody przygotowania koni do sprzedaży i ich prezentowania;
 - 2.5. analizować dokumentację hodowlaną i inną związaną z użytkowaniem koni;
 - 2.6. dobierać technologie produkcji pasz do warunków przyrodniczych i ekonomicznych gospodarstwa;
 - 2.7. stosować informacje zawarte w normach, instrukcjach i przepisach dotyczących chowu, hodowli i użytkowania koni;
 - 2.8. kalkulować koszty związane z chowem, hodowlą i użytkowaniem koni;
 - 2.9. wskazywać wymagania związane z technologią produkcji roślin uprawnych.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i bezpieczeństwa żywności w gospodarstwie rolnym i stadninie;
- 3.2. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zwierząt przy obsłudze koni i jeździe konnej;
- 3.3. wskazywać zagrożenia dla zdrowia człowieka, związane z wykonywaniem prac przy obsłudze koni oraz wykonywanych w gospodarstwie rolnym i stadninie;
- 3.4. stosować procedury postępowania w razie wypadku przy pracy i w innych sytuacjach zagrożenia w gospodarstwie rolnym i stadninie;
- 3.5. wskazywać sposoby udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu w gospodarstwie rolnym i stadninie.

Część II - zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z zakresu funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej:

Opracowanie projektu realizacji wskazanych prac z zakresu chowu, hodowli i użytkowania koni w określonych warunkach produkcyjno-ekonomicznych na podstawie dokumentacji zawierającej opis gospodarstwa rolnego/stadniny oraz dokumentacji hodowlanej.

Absolwent powinien umieć:

1. Analizować dokumentację zawierającą opis gospodarstwa rolnego, stadniny oraz dokumentacji hodowlanej dla potrzeb realizacji prac właściwych dla procesów chowu, hodowli i użytkowania koni.
2. Dobierać technologie, metody i techniki chowu, hodowli i użytkowania koni, z uwzględnieniem ich właściwości, na podstawie dokumentacji zawierającej opis gospodarstwa rolnego, stadniny oraz dokumentacji hodowlanej.

3. Dobierać narzędzia, maszyny i urządzenia w odniesieniu do określonej technologii, metod i technik chowu, hodowli i użytkowania koni.
4. Dobierać metody, techniki i urządzenia do kontroli wielkości parametrów właściwych dla procesów chowu, hodowli i użytkowania koni.
5. Opracowywać projekty, w formie schematów blokowych, przebiegu procesu chowu, hodowli lub użytkowania koni, obejmujące realizację prac właściwych dla wskazanego etapu technologii.
6. Opracowywać harmonogramy lub kosztorysy prac realizowanych w procesie chowu, hodowli lub użytkowania koni, z uwzględnieniem warunków produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa rolnego, stadniny.

Niezbędne wyposażenie stanowiska do wykonania zadania egzaminacyjnego:

Stanowisko komputerowe: komputer podłączony do sieci lokalnej, drukarka sieciowa. Oprogramowanie: pakiet biurowy (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do prezentacji) pakiety do wspomagania procesów produkcji roślinnej i zwierzęcej w gospodarstwie rolnym. Normy żywienia zwierząt gospodarskich. Katalogi typów użytkowych i ras koni. Katalogi pojazdów, maszyn, narzędzi i urządzeń stosowanych w gospodarstwie rolnym związanych z chowem, hodowlą i użytkowaniem koni. Cenniki produktów i środków do produkcji rolniczej, instrukcje obsługi maszyn i sprzętu rolniczego oraz do obsługi koni, dokumentacja hodowlana. Dokumentacja gospodarstwa rolnego i stadniny. Dokumenty i księgi rachunkowe. Apteczka.

4.2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego

Symbol cyfrowy zawodu Wersja arkusza X Y Z U W

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D
31	A	B	C	D
32	A	B	C	D
33	A	B	C	D
34	A	B	C	D
35	A	B	C	D
36	A	B	C	D
37	A	B	C	D
38	A	B	C	D
39	A	B	C	D
40	A	B	C	D
41	A	B	C	D
42	A	B	C	D
43	A	B	C	D
44	A	B	C	D
45	A	B	C	D
46	A	B	C	D
47	A	B	C	D
48	A	B	C	D
49	A	B	C	D
50	A	B	C	D

PESEL

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Data urodzenia zdającego

--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

Nr zad.	Odpowiedzi cz II			
51	A	B	C	D
52	A	B	C	D
53	A	B	C	D
54	A	B	C	D
55	A	B	C	D
56	A	B	C	D
57	A	B	C	D
58	A	B	C	D
59	A	B	C	D
60	A	B	C	D
61	A	B	C	D
62	A	B	C	D
63	A	B	C	D
64	A	B	C	D
65	A	B	C	D
66	A	B	C	D
67	A	B	C	D
68	A	B	C	D
69	A	B	C	D
70	A	B	C	D

Miejsce na naklejkę
z kodem ośrodka

Z-052

4.3. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2005 r.

1. Asystent osoby niepełnosprawnej
2. Asystentka stomatologiczna
3. Fototechnik
4. Kelner
5. Korektor i stroiciel instrumentów muzycznych
6. Kucharz
7. Opiekunka dziecięca
8. Opiekunka środowiskowa
9. Renowator zabytków architektury
10. Technik administracji
11. Technik agrobiznesu
12. Technik analityk
13. Technik architektury krajobrazu
14. Technik archiwista
15. Technik awionik
16. Technik bezpieczeństwa i higieny pracy
17. Technik budownictwa
18. Technik budownictwa okrętowego
19. Technik budownictwa wodnego
20. Technik drogownictwa
21. Technik dróg i mostów kolejowych
22. Technik ekonomista
23. Technik elektronik
24. Technik elektroniki medycznej
25. Technik elektryk
26. Technik geodeta
27. Technik geolog
28. Technik górnictwa podziemnego
29. Technik handlowiec
30. Technik hodowca koni
31. Technik hotelarstwa
32. Technik hydrolog
33. Technik informacji naukowej
34. Technik informatyk
35. Technik instrumentów muzycznych
36. Technik inżynierii środowiska i melioracji
37. Technik księgarstwa
38. Technik leśnik
39. Technik masażysta
40. Technik mechanik
41. Technik mechanik okrętowy
42. Technik mechanizacji rolnictwa
43. Technik mechatronik
44. Technik nawigator morski
45. Technik obsługi turystycznej
46. Technik ochrony środowiska
47. Technik ogrodnik
48. Technik organizacji reklamy
49. Technik organizacji usług gastronomicznych
50. Technik ortopeda
51. Technik poligraf
52. Technik prac biurowych
53. Technik pszczelarz
54. Technik rachunkowości
55. Technik rolnik
56. Technik rybactwa śródlądowego
57. Technik spedytor
58. Technik technologii ceramicznej
59. Technik technologii chemicznej
60. Technik technologii drewna
61. Technik technologii odzieży
62. Technik technologii wyrobów skórzanych
63. Technik technologii żywności
64. Technik telekomunikacji
65. Technik transportu kolejowego
66. Technik urządzeń audiowizualnych
67. Technik urządzeń sanitarnych
68. Technik usług fryzjerskich
69. Technik usług kosmetycznych
70. Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych
71. Technik weterynarii
72. Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych
73. Technik włókiennik
74. Technik żeglugi śródlądowej
75. Technik żywienia i gospodarstwa domowego

Dla uczniów kształcących się w wymienionych zawodach informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe są dostępne w szkołach. Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz okręgowe komisje egzaminacyjne zamieściły na swoich stronach internetowych pełne teksty wydawanych informatorów.

ISBN 83-7400-113-5